

09/10

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
VOORWOORD	4
HOOFDSTUK 1: ALGEMEEN	5
HOOFDSTUK 2: BEHEER	8
HOOFDSTUK 3: DE KORTE KLAP	12
HOOFDSTUK 4: DE LANGE KLAP	16

INLEIDING

De Smederijen van Hoogeveen. Dat is de naam voor een unieke manier van samenwerken in Hoogeveen. De Smederijen gaan over het dagelijks buurtonderhoud: van burenhulp tot losse stoeptegels. Maar ze gaan ook over bewoners die niet alleen samen plannen smeden, maar die ook realiseren om zo de eigen buurt voortdurend leefbaarder te maken. Dat doen ze samen met zes partnerorganisaties: de woningcorporaties Actium, Domesta en Woonconcept, de Stichting Welzijnswerk, de politie en de gemeente Hoogeveen.

Een Smederij is geen werkplaats ergens in een straat, maar een werkwijze. De bewoners zelf staan samen aan het aanbeelden om de leefbaarheid te verbeteren. Zij vormen in de buurt een 'initiatiefgroep'. De initiatiefgroep inventariseert de ideeën van de bewoners. Iedereen kan lid worden van zo'n initiatiefgroep. Onder begeleiding van een gebiedsregisseur bespreken de bewoners de ideeën met de zes partnerorganisaties.

Elke Smederij krijgt een eigen budget voor de 'Korte Klap'. Dit zijn de ideeën die in de buurt snel uit te voeren zijn. De Korte Klap is daarbij vaak een opstap naar de 'Lange Klap'. Daarbij gaat het om ingrijpende zaken die het eigen bewonersbudget te boven gaan en die meer tijd, afstemming en voorbereiding vragen.

Inmiddels zijn alle wijken, buurten en dorpen van de gemeente Hoogeveen aangesloten bij de Smederijen. En de leefbaarheid is vooruitgegaan! Kijk op www.desmederijenvanhoogeveen.nl

VOORWOORD

Steeds meer bewoners doen mee

De Smederijen van Hoogeveen gaan in 2011 het vierde jaar in. In al die jaren hebben bewoners met ondersteuning van De Smederijen veel projecten in het kader van Korte Klap gerealiseerd. Daarbij lag aanvankelijk de nadruk op fysieke projecten, waarbij vooral speelvoorzieningen erg gewild waren (en nog steeds zijn).

Bij sociale projecten gaat het er meer om dat bewoners elkaar ontmoeten. Veel mensen denken dan meteen aan de in het oog springende buurt- en wijkfeesten zoals: de Color Day in Krakeel, het WK-feest in Kattouw/Schutlanden, het wijkfeest in Venesluis en het muziekfeest in Schoonvelde-Oost. Los van de activiteit zelf is het iedereen al snel duidelijk dat ontmoeten hierbij een belangrijke rol speelt.

De roep om meer sociale projecten nam de afgelopen periode toe. Maar goed beschouwd hebben ook fysieke projecten een belangrijk sociaal aspect: ze zorgen voor een plek waar mensen elkaar ontmoeten.

Fysieke projecten vallen in eerste instantie op doordat er iets verandert in de openbare ruimte. Voorbeelden zijn er genoeg: speeltuinen, voetbalkooien, Jeu de Boulesbanen, picknickbankjes, een vissteiger of tafeltennistafels. Het gaat echter niet alleen om de fysieke aanpassing. In alle Smederijgebieden is inmiddels bewezen dat fysieke projecten een middel zijn om de sociale contacten te bevorderen. Ontmoeten blijft dan ook een belangrijk thema voor de komende jaren.

Tijdens activiteiten en bij nieuw aangelegde voorzieningen komen mensen elkaar tegen. Zoveel verschil is er dus niet tussen fysiek en sociaal, zolang mensen zich maar thuis voelen in hun eigen buurt, wijk of dorp. Soms ontstaan er spontaan nieuwe activiteiten zoals een seniorenrestaurant, een straatspeeldag, een buurtbarbecue en nieuwjaarsrecepties. Sociale contacten in buurten nemen toe, mensen houden hun buurten en tuinen netjes. Kortom: mensen voelen zich thuis in hun buurt.

“Smederijen is voor ons samenwerken, met vele partners en vooral met de bewoners. Samenwerken aan fijn wonen en leven”

Ineke Dilling, stuurgroep, Woonconcept

Bewoners hebben veel ideeën aangedragen op het gebied van beheer. Deze ideeën zijn bij de verantwoordelijke organisaties als de gemeente en de woningstichtingen neergelegd. Ook in 2010 hebben bewoners waardevolle bijdragen geleverd aan ontwikkelplannen in acht gebieden.

Steeds meer bewoners doen mee met het maken en realiseren van plannen.

HOOFDSTUK 1: ALGEMEEN

De Smederijen van Hoogeveen is een manier van werken die sinds mei 2007 is ingevoerd en waarbij de zes samenwerkende organisaties dezelfde zijn als bij Buurtbeheer, de voorloper van De Smederijen. Ze hebben dus al jarenlange ervaring als het gaat om een gebiedsgerichte manier van werken.

Ontwikkeling

De werkwijze van De Smederijen is constant in ontwikkeling. In buurten, wijken en dorpen worden ervaringen opgedaan door het werken met mensen in de gebieden, door het realiseren van plannen voor zowel de korte als langere termijn en door de verbeterde samenwerking tussen de zes organisaties.

Dit is een proces dat niet stopt. De samenleving is voortdurend in beweging: De waarheid van gisteren is nu misschien anders. De waarheid van nu hoeft niet de waarheid van morgen te zijn. Inspelen op wensen en behoeften en rekening houden met de mogelijkheden en onmogelijkheden bieden samen een interessant speelveld.

In beweging

Bewoners nemen een belangrijke plaats in. Zij zijn de oren en ogen in de wijk. Ze verkeren dagelijks in hun eigen gebied en weten daardoor veel van zowel de positieve aspecten in het gebied als de minder goede kanten.

De organisaties willen de inwoners van de gebieden de mogelijkheden geven om mee te praten, mee te denken en mee te beslissen over het reilen en zeilen van die gebieden. Mensen leren elkaar kennen, organiseren activiteiten, realiseren projecten, spreken elkaar aan en zetten zich steeds meer in voor hun buurt, wijk of dorp.

Op hun beurt weten bewoners steeds beter de weg te vinden naar de organisaties. Die kunnen daarmee hun voordeel doen. Meer informatie ontvangen en geven is hetzelfde als uitwisselen van kennis en ervaringen. Het aantal bewoners dat meedoet is groeiende. De verwachting is dat dit zich alleen maar meer uitbreidt.

Discussie

Hoe meer meningen en inbreng, hoe meer discussie dit kan opleveren. Dit is een goede zaak omdat discussie leidt tot het verbreden van inzicht. Zowel bewoners als organisaties blijven alert en ze blijven met elkaar in gesprek. Daarbij zegt discussie ook iets over de betrokkenheid. Zolang de bereidheid er is om er met elkaar uit te komen, is discussie een groot goed.

Betrokken inwoners en organisaties maken steeds weer afwegingen op basis van de met elkaar vastgestelde voorwaarden. Uiteindelijk heeft iedereen hetzelfde doel: een buurt, wijk of dorp waarin het prettig wonen en leven is.

Aandacht en waardering

Volgens het Smederijprincipe is het schenken van aandacht aan de bewoners en hun buurt, wijk of dorp een van de belangrijkste uitgangspunten. Wanneer organisaties het beheer van een gebied naar tevredenheid willen regelen, dan is het noodzakelijk om goed te luisteren naar de inwoners van zo'n gebied.

Met projecten voor de korte en langere termijn en de almaar groeiende betrokkenheid van de mensen zelf, is die aandacht gewaarborgd. Het realiseren van deze projecten is een vorm van waardering voor een buurt, wijk of dorp. Dit is alleen haalbaar en uitvoerbaar wanneer bewoners zelf meedoen en zich betrokken voelen bij alles wat er gebeurt in hun eigen woonomgeving. Gezien de indrukwekkende aantallen gerealiseerde ideeën is dat goed gelukt.

Ontwikkeling en inrichten

Bewoners en organisaties zijn voortdurend bezig met de ontwikkeling en inrichting van hun leefomgeving. Gerealiseerde wensen op het gebied van beheer zijn op straat zichtbaar: Bijvoorbeeld een bankje, een speeltoestel, nieuw groen, een lantaarnpaal op een voorheen slecht verlichte plek. Grotere ontwikkelingen zijn er ook: In enkele gebieden is een multifunctioneel centrum gerealiseerd, zijn oude woningen afgebroken of ze zijn gerenoveerd. Straten zijn versmald en voorzien van snelheidsremmende maatregelen. Bomen worden gekapt of juist geplant. Er gebeurt veel op het gebied van ontwikkeling en bewoners praten en denken graag mee. Dat doen ze omdat de ervaring inmiddels heeft geleerd dat inbreng van bewoners wordt gewaardeerd. En ook dat die daadwerkelijk deel uitmaakt van de uiteindelijke plannen voor de Lange Klap.

Tal van projecten die in eerste instantie fysiek zijn, hebben ook een sociale kant. Bij een nieuw gebouwde vissteiger ontmoeten mensen elkaar. En dat geldt bijvoorbeeld ook voor een nieuwe speeltuin, de bankjes in het park, langs een wandelroute of de voetbalkooi voor de jeugd.

Maar ook georganiseerde activiteiten brengen mensen bij elkaar. Bewoners komen steeds meer af op de gezelligheid en daardoor wordt de onderlinge verdraagzaamheid groter. Een wijkfeest, deelname aan de straatspeeldag, een volleybaltoernooi of de computercursus voor senioren; het zijn allemaal projecten die mogen rekenen op veel aantrekkingskracht.

Aan het inrichten van een buurt, wijk of dorp zitten grenzen. Niet op alle hoeken van de straat kan een bankje, speeltoestel of lantaarnpaal komen. Dan lopen de beheerskosten uit de hand. Bovendien is het dan nog maar de vraag of dit het aanzien van een gebied ook echt verbetert. Aan de ontwikkeling van een gebied komt nooit een einde. Dat biedt dus ook meteen een van de grootste uitdagingen voor zowel bewoners als organisaties: soms zullen ze moeten kiezen.

Stimuleren en waarderen

Vrijwilligers nemen binnen de werkwijze van De Smederijen een prominente plek in. Het succes van De Smederijen in een buurt, wijk of dorp hangt af van de betrokkenheid van de inwoners in de gebieden. In de afgelopen jaren heeft deze manier van werken zich bewezen doordat steeds meer bewoners de weg naar De Smederijen weten te vinden.

De waardering uit zich niet alleen in de gerealiseerde wensen van bewoners, maar krijgt een extra impuls door de jaarlijkse uitreiking van de Kroonzegel. Deze leefbaarheidsprijs bestaat al sinds 1994. Maar nog steeds kunnen we rekenen op enthousiaste deelnemers. Overigens is deze wedstrijd ook bedoeld voor projecten die niet met behulp van De Smederijen zijn gerealiseerd. Wel moeten ze voldoen aan de voorwaarde dat ze de algemene leefbaarheid vergroten. Daarnaast organiseert elke initiatiefgroep een activiteit voor zichzelf ter versterking van de onderlinge verbondenheid.

Concurrentie

De Smederijen richt zich op bewoners en hun woongebieden. Er zijn meer organisaties die dit als hun belangrijkste taak zien. In de dorpen kennen we de verenigingen voor Plaatselijk Belang. Zij komen van oudsher op voor het dorp. Ze verdedigen of verwoorden de standpunten van hun dorpsgenoten en ze proberen vaak grotere wensen te realiseren.

Met de komst van De Smederijen is er een speler bijgekomen op dit terrein. Enig begrip voor het gevoel dat De Smederijen concurrerend kunnen zijn valt op te brengen. Maar een belangrijk verschil is dat De Smederijen geen belanghebbenden zijn. Wel zijn ze goed te gebruiken om organisaties en bewoners bij elkaar te brengen. Bovendien ondersteunen ze hen bij het ontwikkelen van grotere projecten.

Na een aarzelend begin zijn in alle dorpen de verenigingen voor Plaatselijk Belang betrokken bij De Smederijen. En ze leveren een waardevolle bijdrage. Er is echter ook plaats en ruimte voor de individuele inwoner die niet bij een vereniging is betrokken. Juist dat versterkt het gevoel van samenwerken.

De wijkverenigingen in de kern Hoogeveen houden zich minder bezig met grootscheepse projecten en richten zich meer op de activiteitenkant van De Smederijen. De werkwijze van De Smederijen

biedt daarin ook wijkverenigingen kansen. Soms kunnen organisaties het een keer niet met elkaar eens zijn. Maar gelukkig houdt iedereen hetzelfde doel voor ogen: Een buurt, wijk of dorp waarin je prettig kunt wonen en leven.

Buurten, wijken en dorpen

Behalve de overeenkomsten zijn er natuurlijk ook verschillen tussen de Smederijgebieden. Zo zijn er wijken waar al een ontwikkelplan in uitvoering is. Soms is het zelfs al gerealiseerd, voordat De Smederijen hun intrede hebben gedaan.

De grootte van de gebieden verschilt nogal. Alle dorpen zijn afzonderlijke Smederijgebieden, in de kern van Hoogeveen vormen sommige wijken een Smederijgebied en soms zijn die wijken zelfs opgesplitst in buurten die op hun beurt ook een Smederijgebied zijn. Bewoners hebben tijdens de startfase van De Smederijen mede bepaald waar de gebiedsgrenzen moesten komen.

Ook wat betreft het voorzieningenniveau zijn er grote verschillen. In de dorpen en in enkele wijken zijn bewoners deels georiënteerd op en georganiseerd in buurt- en dorpshuizen. In andere, vaak kleinere Smederijgebieden ontbreken juist deze voorzieningen. Van nature zijn bewoners daardoor ook minder georganiseerd. Het kost in dit soort gebieden meer tijd om mensen te betrekken bij hun woon- en leefomgeving. Zeker als het gaat om gebiedsgerichte activiteiten of vraagstukken.

Maatwerk is daarom een speerpunt van De Smederijen. Geen gebied is immers hetzelfde.

“Smederijen is vooral SamenWerken aan leefbaarheid in wijken, buurten en dorpen, en vaak met fantastisch resultaat!”

Johan Bosman,
stuurgroep, S.W.W.

HOOFDSTUK 2: BEHEER

Van Buurtbeheer naar beheer van De Smederijen

Van 1993 t/m 2007 was in de gehele gemeente Hoogeveen het Buurtbeheer actief. Buurtbeheer is een samenwerkingsverband tussen zes organisaties. Sinds de komst van De Smederijen is de benaming van Buurtbeheer verdwenen en opgegaan in het onderdeel Beheer van De Smederijen. De belangrijkste onderdelen van de werkwijze van Buurtbeheer zijn uiteraard overeind gebleven.

De Smederijen gaan echter verder dan Buurtbeheer. Bij De Smederijen is de inspraak van bewoners veel groter: bewoners denken actief mee en beslissen zelf mee over plannen voor hun eigen buurt, wijk of dorp.

De wijkteams

In de gemeente Hoogeveen zijn diverse wijkteams actief. In totaal gaat het om acht wijkteams verspreid over het gehele grondgebied van de gemeente Hoogeveen. Deze wijkteams werken in laagdrempelige wijkkantoren. Daardoor is het voor bewoners eenvoudig om het wijkteam te bezoeken voor het stellen van vragen en het delen van ideeën voor de leefbaarheid in een buurt, wijk of dorp. Sinds 1993 kent de gemeente Hoogeveen deze wijkteams die destijds in het kader van de invoering van Buurtbeheer zijn ingesteld.

De afgelopen jaren zijn de wijkkantoren algemeen bekend geworden bij de bewoners. Nu de werkwijze van Buurtbeheer is opgenomen in de werkwijze van De Smederijen van Hoogeveen vinden bewoners in het vervolg alle informatie over de wijkteams op de website van De Smederijen.

De zes samenwerkende organisaties zijn allemaal met verschillende medewerkers vertegenwoordigd in zo'n wijkteam. Het gaat daarbij om de wijkbeheerder, de opbouwwerker, de wijkagent, de woonconsulent, de maatschappelijk werker, de gemeentelijk opsporingsambtenaar, de jeugd- en jongerenwerker en de administratief medewerker.

Het wijkteam werkt nauw samen met de medewerkers van De Smederijen. Zo is de gebiedsregisseur voorzitter van de maandelijkse overleggen en wisselen alle medewerkers hun kennis en ervaring uit op het gebied van Beheer, Korte Klap en Lange Klap. Ook wordt er samengewerkt bij de organisatie van activiteiten, verkiezingen en het uitbrengen van publicaties.

“De inzet van alle vrijwilligers is de drijvende kracht van de Smederijen van Hoogeveen”

Kristiaan Blokzijl, Stuurgroep, bewoner

Inrichting en beheer van het openbaar gebied

Jan Fluit,

Wijkbeheerder en coördinator gemeentelijk serviceteam

De wijkbeheerder is het eerste aanspreekpunt voor bewoners, bewonersorganisaties, woningcorporaties, politie en SWW (maatschappelijk werk, jongerenwerk en opbouwwerk) als het gaat om de leefbaarheid van de openbare ruimte.

Het signaleren van knelpunten en het aandragen van suggesties om de knelpunten op te lossen zijn daarbij de belangrijkste taken. Maar ook handelt de wijkbeheerder meldingen en klachten af. Hij houdt een wekelijks spreekuur waarop bewoners terecht kunnen met al hun vragen, tips en meldingen over het beheer van het openbaar gebied. Voor een wijkbeheerder zijn de bewoners de oren en ogen van een buurt, wijk of dorp. Participatie en betrokkenheid van bewoners is een belangrijk kernbegrip voor een wijkbeheerder. Hij begeleidt en stimuleert initiatieven van bewoners. Natuurlijk neemt hij ook deel aan overleggen en adviseert hij bij de voorbereiding en uitvoering van grotere projecten.

De wijkbeheerder coördineert ook de werkzaamheden van het gemeentelijk serviceteam in de openbare ruimte. Hier gaat het vooral om de kleinere klusjes die snel kunnen worden opgelost. Juist die leveren een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid in een buurt, wijk of dorp.

Arie Dekker,

Serviceteam Gemeente Hoogeveen

Het serviceteam werkt vaak in opdracht van de wijkbeheerder. Het serviceteam zorgt ervoor dat de "kleine" klusjes direct worden opgepakt. Denk hierbij aan het repareren van een loszittende stoeptegel of het snoeien van overhangende takken, maar ook het uitvoeren van kleine reparaties aan het asfalt. Kortom, het team verhelpt de bewonersklachten die snel opgelost kunnen worden. Dit gebeurt zowel zelfstandig als in overleg met de betreffende wijkbeheerder. Het serviceteam ondersteunt initiatieven van bewoners in het kader van de Smederijen. En daarmee bracht De Smederijen het werk van het serviceteam in 2009 en 2010 dichterbij de bewoners.

Henk Timmerman

Lid van de werkgroep Groen en Grijs "Schone Velde"

De werkgroep bestaat uit acht mensen die al sinds de grote renovatie in Schoonvelde Oost (zo'n 5 á 6 jaar geleden) bestaat. Een keer per twee maanden overlegt de werkgroep met de wijkbeheerder. De werkgroep Schone Velde houdt bijvoorbeeld het onderhoud in de wijk in de gaten. Zo viel het hen in de afgelopen periode op, dat er veel gebroken tegels in de wijk lagen. Op zo'n moment wordt dat besproken met de wijkbeheerder, die op zijn beurt bij de gemeente nagaat wat er moet gebeuren. In dit geval bleek, dat er pas iets aan gedaan kan worden, als de veiligheid in het geding komt. Een ander voorbeeld dan: een vistrap in de buurt was door begroeiing onbereikbaar geworden. Zoiets meldt de werkgroep aan de wijkbeheerder. Die heeft daarna actie ondernomen om de begroeiing milieuvriendelijk weg te halen. Daarna is het regelmatig bijgehouden door de gemeente.

Welzijnswerk

Alinda Potze,

Jeugd- en jongeren werk

De jongerenwerker komt op voor de belangen van de jongeren, gaat met hen in gesprek en probeert samen met de jongeren te kijken wat ze willen. Waar liggen hun talenten, waar hebben ze behoefte aan? Ook wanneer een jongere problemen heeft, kan hij of zij contact opnemen met het jongerenwerk. Samen wordt dan besproken wat de te nemen stappen zijn. De jongerenwerkers proberen zoveel mogelijk in de wijk te zijn, op straat en bij de verschillende activiteiten.

Ruimte voor jongeren is belangrijk. Ze horen ook bij de wijk en ze willen ook onderdeel van de wijk zijn. Jongeren hebben de ruimte nodig om zich te ontplooiën en te ontdekken waar hun kwaliteiten liggen. Wanneer er zich problemen voordoen zal de jongerenwerker in gesprek gaan met zowel bewoners als de jongeren. Dit alles in nauwe samenwerking met het wijkteam.

**Elke Kremer,
opbouwwerk Stichting Welzijnswerk**

Het opbouwwerk van de Stichting Welzijnswerk is onderdeel van het wijkteam. Het woord “opbouwwerk” duidt er op dat er iets positief opgebouwd wordt in de buurt of in het dorp. Het gaat hierbij vooral om de vragen en ideeën van bewoners die iets willen doen om de woon- en leefomgeving te verbeteren.

Denk daarbij aan onderwerpen als voorzieningen voor ouderen, kinderen en jeugd, maar ook sociale veiligheid. Of het in stand houden van voorzieningen en activiteiten die bijdragen tot het welzijn en zorg voor alle doelgroepen in de buurt. Het gaat dus over een breed scala van zaken die voor de samenleving in een buurt, wijk en dorp van belang zijn. De opbouwwerkers zoeken samen met de bewoners naar draagvlak in de buurt. Vaak zorgt dit ook voor meer sociale samenhang. Daarmee slaan ze twee vliegen in één klap! Daarnaast heeft het opbouwwerk geregeld contact met allerlei groepen en instellingen. Het opbouwwerk ziet en hoort vaak bepaalde knelpunten, wensen of ontwikkelingen. De opbouwwerker kan gevraagd worden om mensen bij elkaar te brengen om een ontwikkeling in gang te zetten. Maar hij of zij kan daarvoor ook zelf het initiatief nemen.

Maatschappelijk werk

Eén van de kernactiviteiten van de SWW is het algemeen maatschappelijk werk. Het woord ‘algemeen’ zegt al dat het hier gaat om een breed aanbod van hulp- en dienstverlening. De hulp wordt geboden bij het ordenen en oplossen van problemen op het gebied van financiën, huisvesting, werken, relaties, opvoeding, verwerking, etc. Elke burger kan zich in principe aanmelden voor deze hulp. Maar ook (echt)paren of (een deel van) een gezin, kunnen bij het maatschappelijk werk terecht. In bepaalde gevallen kan deelnemen in een groep heel goed werken. Omdat het bij mensen vaak gaat om een combinatie van psychische, sociale en materiële problemen, worden die in samenhang met elkaar aangepakt. In sommige situaties is het nodig om een maatschappelijk werker in te zetten omdat uit onderzoek blijkt dat er problemen op een specifiek gebied spelen.

“De Smederijen laten iedere dag zien hoeveel kracht er in mensen zit om de wereld steeds weer een beetje mooier, beter, veiliger, rechtvaardiger, leuker en leefbaarder, of wat dan ook, te maken. Omdat mensen dat nu eenmaal graag willen en niemand anders dat voor hen kan doen”

**Dick de Boer,
stuurgroep, Politie**

Veiligheid

**Arno Hiele,
wijkagent**

Een wijkagent is het gezicht van de politie in een buurt, wijk of dorp. Hij maakt onderdeel uit van het wijkteam en werkt hierin samen met medewerkers van de partnerorganisaties. Juist deze samenwerking is waardevol om knelpunten op te lossen.

De wijkagent is regelmatig aanwezig bij activiteiten in een buurt, wijk of dorp. Het kan hier gaan om buurtactiviteiten of een verkiezingsavond. Maar ook is hij bij straatinterviews met bewoners te vinden of bij een schouw met bewoners en organisaties in het openbaar gebied.

Nieuw is de nauwe samenwerking met de gemeentelijk opsporingsambtenaar. Die maakt sinds de komst van De Smederijen ook deel uit van het wijkteam. Deze wijkgerichte werkwijze heeft de wijkagent een groot netwerk opgeleverd, waardoor een waardevolle bijdrage mogelijk is.

Jeannette Hoff-van der Weide
Domesta, wijkconsulent vestiging Hoogeveen

Incidenteel heeft ze in 2009-2010 een verkiezingsavond bijgewoond en met het wijkteam een aantal straat aanpakken gedaan in de Weide en in het centrum. Haar functie is in wezen door de komst van de Smederijen niet veranderd. Wel zou ze graag meer tijd besteden aan de bewonersbijeenkomsten die in het kader van de Smederijen worden georganiseerd.

Er zijn bewoners die heel goed voor hun buurt kunnen spreken. Juist buurten die minder sterk zijn in het organiseren van bewoners om hun initiatieven draagkracht te laten krijgen, wil zij vanuit haar functie extra aandacht geven.

Ze wil graag dat corporaties en andere partijen meer zichtbaar worden binnen De Smederijen. Nu vindt zij de associatie van De Smederijen met de gemeente nog te sterk.

“Op het gebied van de Lange Klap zijn er veel lessen geleerd in 2009/2010, dat geeft volop kans op doorontwikkeling”

Marcel van Halteren, gh i f[fcYdžActium

HOOFDSTUK 3: DE KORTE KLAP

Plannen voor de korte termijn

Ideeën indienen, een begroting opstellen, met buurtgenoten praten, de ideeën promoten, presenteren en natuurlijk uitvoeren: Het hoort allemaal bij de plannen voor de korte termijn, ook wel uitvoeringsplannen of Korte Klap genoemd.

Bij de start van een Smederij is budget vrijgemaakt voor een gebied. Medewerkers van De Smederijen besteden in de beginfase veel tijd om de werkwijze onder de aandacht te brengen en inwoners van een gebied te interesseren om mee te doen. Meedenken, meepraten en meebeslissen over plannen voor de korte termijn, dat is wat moet gebeuren. Het uiteindelijke doel is het formeren van een zogenoemde initiatiefgroep, die bestaat uit bewoners en ondersteund wordt door medewerkers van De Smederijen.

Een initiatiefgroep inventariseert de ideeën van de bewoners en maakt zoveel mogelijk promotie voor de kansen die het biedt voor bewoners. Uiteindelijk krijgen alle bewoners van een buurt, wijk of dorp de gelegenheid om hun mening geven over de plannen en mogen ze hun voorkeur uitspreken. Draagvlak voor een idee is in deze fase doorslaggevend, want zonder draagvlak is het onmogelijk om een idee te realiseren met het budget van De Smederijen. In de meeste gebieden gebeurt dit via een verkiezingsavond.

Criteria van de Smederijen:

1. Het idee gaat direct over de leefbaarheid in het gebied;
2. Er dient voldoende draagvlak voor het idee te zijn in een straat, buurt, wijk of dorp;
3. Het idee moet binnen een jaar uit te voeren zijn;
4. Indieners van ideeën moeten zelf een bijdrage leveren bij de voorbereiding of uitvoering van een idee. Dit mag in de vorm van een eigen bijdrage, sponsoring of een tegenprestatie;
5. Het idee mag niet gaan over "achterstallig onderhoud" van een verantwoordelijke organisatie.

Marianne Mijnheer, Initiatiefgroep Smederij Verzetsbuurt

De initiatiefgroep Smederij Verzetsbuurt is regelmatig bezig geweest met Korte Klapprojecten. Dit is een buurt waar, voordat de Smederijen actief waren, alles eigenlijk op rolletjes liep. Er waren niet écht wensen om de leefomgeving te verbeteren. Maar toen men ineens beschikking kreeg over eigen budget, kwamen er natuurlijk toch wensen.

De initiatiefgroep van de Verzetsbuurt Buitenring is in 2009 met een bakfiets op pad geweest om mensen te stimuleren mee te denken over hun leefomgeving. Dit leverde, naast talloze leuke gesprekken, ideeën op waar de groep mee verder kon. Een grote wens in de buurt was een speelplaats voor kinderen. Nu is het in een oudere buurt moeilijk een goede speelplaats te creëren omdat er weinig ruimte beschikbaar is. Maar gelukkig bleek in de Linthorst Homanstraat een uniek stukje grond te liggen. Na onderhandeling met de eigenaar mocht dit stukje grond gebruikt worden om een speelplaats aan te leggen.

Plein 20 (genoemd naar het huisnummer dat hier ontbreekt) was geboren! Een spelcontainer met talloze speelattributen levert veel speelplezier op voor kinderen uit de buurt. Verder staan er doeltjes en een tafeltennistafel. Kinderen uit de buurt weten steeds beter de weg naar Plein 20 te vinden.

Daarnaast werden er ook bbq's georganiseerd en een nieuwjaarsinloop. De hondenhaltes die werden geplaatst, zorgen er hopelijk voor dat de eeuwige ergernis over hondenpoep tot het verleden behoort. De zeggenschap over eigen budget geeft de bewoners een impuls hun leefomgeving prettiger te maken. Er heerst bovendien een groter saamhorigheidsgevoel.

Arie Burggraaf

Lid van het eerste uur (2007) van de initiatiefgroep Smederij Noordscheschut

Ieder jaar bereidt Arie Burggraaf de verkiezingen in juli voor. Dat begint in februari met het inventariseren van de ideeën van bewoners. Daarna kijkt de initiatiefgroep of de ideeën voldoen aan de vijf criteria. De leden plannen de verkiezingen, ze organiseren allerlei activiteiten en ze zorgen voor publiciteit door het "Lopend Vuur" te verspreiden in het dorp. Natuurlijk speelt de initiatiefgroep ook een rol in de uitvoering van de ideeën. De initiatiefgroep publiceert geregeld in de dorpskrant van Noordscheschut. Hoewel iedereen in Noordscheschut waarschijnlijk wel weet van De Smederijen, brachten in 2010 'maar' 300 mensen hun stem uit tijdens de verkiezingen. Het zou kunnen zijn dat mensen zich zorgen maken dat ze een grote eigen bijdrage moeten leveren bij de uitvoering van de plannen. Of de mensen zijn zo tevreden, dat ze echt niks weten te bedenken. De ideeën zijn vaak van kleine groepjes mensen, die niet zoveel mensen naar de verkiezingen meenemen. Er zijn elk jaar wel veel ideeën voor en door kinderen.

Gebiedsregisseur

De gebiedsregisseur en het wijkteam staan in goed overleg met de initiatiefgroep en initiatiefnemers. Het team van De Smederijen zorgt samen met de administratieve kracht van het wijkkantoor, dat alle relevante informatie voor de voorselectie er is en dat de initiatiefgroep afgewogen kan kiezen.

Het team let daarbij vooral op laagdrempeligheid en openheid. De gebiedsregisseur onderhoudt het contact met Beheer en zet het uitvoeringsplan (de planning van de uitvoering van ideeën) op de agenda van het Wijkteamoverleg. De opbouwwerker stimuleert de Initiatiefgroep om de relatie met het dorp of de wijk permanent te onderhouden. Ook verleent de opbouwwerker op verzoek van de initiatiefgroep steun bij het ontwikkelen en toepassen van keuzewerkvormen. De Administratieve krachten van De Smederijen helpen bij het helder neerzetten van vraagstukken, ze assisteren de voorselectie en het keuzeproces. Ze doen dit in overleg met de initiatiefgroepen. Natuurlijk helpen ze waar nodig bij het notuleren en verzenden van relevante stukken.

Het traject van indienen tot uitvoer

Een Korte Klaptraject is simpel: vastleggen wie wat doet, wanneer en met welk budget.

Het moet uitgevoerd worden op de wijze waarop het Beheer werkt. Dat betekent dat de lijnen kort zijn en dat alles in goed overleg gebeurt. Uitgangspunt is dat alle betrokkenen (bewoners en organisaties) dat ook doen.

Aandachtspunten hiervoor zijn onder andere:

- hoe houd je de verantwoordelijkheid zoveel mogelijk bij bewoners?
- wat mag je van bewoners verwachten op het gebied van zelfwerkzaamheid of het leveren van een tegenprestatie?
- hoe betrek je organisaties, instellingen, omwonenden, winkeliers erbij?

Belangrijk is dat mensen zich ervan bewust zijn en gericht kunnen aangesproken worden op hun verantwoordelijkheid. De diensten en organisaties die faciliteren doen op hun beurt hun werkzaamheden ook volgens afspraak. Ook zij kunnen daarop zo nodig worden aangesproken.

"Elkaar ontmoeten blijft een belangrijk thema binnen de Smederijen voor de komende jaren"

Klaas Smid, stuurgroep, voorzitter

Het proces van de Korte Klap

De wijkteams van Beheer bieden ondersteuning bij de uitvoering van de plannen op het gebied van de Korte Klap. Om de juiste vervoltrajecten op te kunnen zetten, nemen ze de agenda van de initiatiefgroep door. Meerdere 'Korte Klappen' in een wijk, buurt of dorp worden met steun vanuit Beheer in een uitvoeringsplan omgezet. Het gaat dan om die ideeën die zijn goedgekeurd omdat ze aan de vijf criteria voldoen.

De wijkbeheerder, opbouwwerker en gebiedsregisseur zijn vaak de verbinding tussen het wijkteam en de initiatiefgroepen. Korte Klaptrajecten duren maximaal 365 dagen vanaf het moment dat het eerste plan uitgevoerd wordt met bekostiging vanuit het gebiedsbudget. Soms overschrijdt dit de jaargrens.

Opbouw van de budgetten in 2009-2010

In het eerste jaar krijgt een gebied € 20.000 euro, in het tweede € 15.000 en vanaf het derde jaar steeds € 10.000. Dit wordt per bewoner van een Smederij aangevuld met € 3,50. Woningcorporaties Actium, Woonconcept en Domesta nemen 30% van het gehele bewonersbudget voor hun rekening. De Gemeente Hoogeveen het resterende deel.

Voorbeelden van thema's voor Korte Klapprojecten

Het aantal ingediende ideeën voor de Korte Klap is groot. Bovendien is het aantal thema's divers. Bewoners willen zich blijkbaar graag inzetten voor hun eigen woon- en leefomgeving. Dat zorgt ervoor dat in alle gebieden voldoende ideeën worden ingediend om een verkiezingsavond te organiseren.

De meest voorkomende thema's zijn:

1. Spelen en sport, waarbij vooral de wens om speeltoestellen en sportvoorzieningen in het oog springt. Enkele voorzieningen die populair zijn: de voetbal-kooi, de basketbalpaal, een volleybalvoorziening en kleine voetbaldoeltjes.
2. Grootschalige wijk/dorpsactiviteiten of -feesten en sporttoernooien voor jong en oud.
3. Kleinschalige wijk/dorpsactiviteiten of activiteiten voor doelgroepen, zoals: een busreisje voor senioren, bankjes/picknicktafels, een kerstmarkt of cursussen.

"De Smederijen is voortdurend bezig met het verbeteren van de samenwerking tussen de zes partnerorganisaties"

Marten de Vries, stuurgroep, bewoner

Zoals in het voorwoord al is aangegeven, hebben fysieke projecten na het realiseren ook een sociaal aspect. Ontmoeten is dan ook een van de belangrijkste thema's in alle Smederijgebieden.

Totaaloverzichten 2009-2010

<i>Direct betrokkenen in 2009</i>	<i>Aantal</i>
aantal initiatiefgroepen in 2009	18
aantal personen in initiatiefgroepen	168
aantal ingediende ideeën 2009	385
aantal gekozen ideeën in 2009	122
bezoekers op verkiezingen in 2009	4630
aantal betrokken mensen bij de uitvoering van de gekozen ideeën	4500
Ideeën uitgevoerd met zelfredzaamheid/tegenprestatie	109

<i>Direct betrokkenen in 2010</i>	<i>Aantal</i>
aantal initiatiefgroepen in 2010	20
aantal personen in initiatiefgroepen	180
aantal ingediende ideeën 2010	410
aantal gekozen ideeën in 2010	192
bezoekers op verkiezingen in 2010	5000
aantal betrokken mensen bij de uitvoering van de gekozen ideeën	4800
Ideeën uitgevoerd met zelfredzaamheid/tegenprestatie	178

HOOFDSTUK 4: DE LANGE KLAP

Plannen voor de langere termijn

Voor de langere termijn is het maken van een ontwikkelplan voor een gebied het eindresultaat. Dit begint met het maken van een basisdocument waarin de meningen van bewoners en organisaties worden verwoord. Zij stellen vast wat de belangrijke thema's zijn voor de toekomstige ontwikkelingen in een gebied.

Er is een begeleidingsgroep, bestaande uit bewoners uit een gebied die actief meehelpt bij het maken van een visie voor de lange termijn. Deze visie wordt beschreven in een basisdocument. Dit basisdocument is daarmee de grond voor een Lange Klapproject.

Lange Klap

Lange Klapprojecten zijn complexer en kostbaarder dan die in de Korte Klap. Ze kijken verder in de toekomst. Dit vraagt om meer samenwerking, afstemming met bewoners en partnerorganisaties. Het uitvoeren van deze plannen duurt langer. Bovendien is hiervoor direct geen budget beschikbaar. Zoals bij de Korte Klap al is genoemd, is het ene gebied het andere niet. Vandaar dat voor de Lange Klap ook geldt: het is maatwerk.

Kijken naar de toekomst

Bij de Lange Klap gaat het vooral om de toekomst van een gebied. Hoe ziet een wijk, dorp of buurt er over twintig jaar uit? Wat vinden bewoners belangrijk voor de leefomgeving? Wat zien de betrokken partnerorganisaties voor ontwikkelingen in het gebied? De antwoorden op deze -en nog vele andere- vragen worden samengevat in een aantal thema's. De bewonerswensen, de wensen van de professionals, de daaruit voortkomende thema's en de quick wins staan in het basisdocument. Hiermee is de verkenningsfase afgesloten. Vervolgens worden de thema's verder onderzocht op haalbaarheid. Dat kan veel tijd kosten. Vandaar de benaming Lange Klap.

Hoe doe je dat?

Tijdens het Lange Klapproces zijn er twee groepen actief: bewoners en professionals. Beide groepen denken eerst onafhankelijk van elkaar na over de toekomst van een Smederij.

Bewoners wonen en leven in hun Smederijgebied en hebben zo hun eigen ideeën over een betere leefbaarheid. De professionals geven vanuit hun vakgebied hun ideeën over de toekomst van een Smederij. Het is mogelijk dat er tijdens dit proces een enorme waslijst aan wensen en ideeën ontstaat. Voor bewoners worden er speciale avonden georganiseerd om de hoeveelheid wensen en ideeën terug te brengen tot een paar belangrijke thema's. Bij de professionals gebeurt hetzelfde tijdens een paar bijeenkomsten. Pas als alle wensen en ideeën van beide partijen zijn samengevat in een aantal thema's, komen partijen aan het eind van de verkenningsfase samen. Het proces verloopt dus in een soort trechtervorm. De gebiedsregisseur begeleidt de professionals en de opbouwwerker richt zich op de bewoners van een Smederij.

Quick wins

Zien de opbouwwerker en de gebiedsregisseur thema's of reacties voorbijkomen die weinig tijd kosten en meteen aangepakt kunnen worden, dan komen zij direct in actie. Deze zogenaamde quick wins zijn belangrijk, want hiermee zien bewoners direct resultaat van hun inbreng.

Lange Klap Krakeel

De verkenning in Krakeel is gedaan in de wetenschap dat er al twee Lange Klapplannen zijn, te weten het Wijkontwikkelingsplan (WOP) en het Sociaalmasterplan (SMP). Beide plannen zijn al volop in uitvoering. In Krakeel ligt dus een stevig fundament waarop voortgebouwd kan worden. De verantwoording en monitoring van de plannen loopt via de Programmagroep WOP en de Stuurgroep WOP. In deze groepen zitten vertegenwoordigers van de gemeente, Woonconcept, de SWW, de Brede school Krakeel en de werkmaatschappij Woonzorgzone Krakeel. De verkenning heeft zich gericht op de vraag of de huidige Lange Klapplannen bijgesteld of aangevuld moeten worden.

Uitkomst van de verkenning

Uit de verkenning onder de organisaties en bewoners zijn geen onderwerpen naar voren gekomen die over het hoofd zijn gezien bij het WOP en SMP. Wel is er door de organisaties en bewoners een aantal punten genoemd die nadere aandacht verdienen. De belangrijkste uitkomsten zijn:

- De bewoners ervaren de fysieke aanpassingen als grootste verbetering.
- Slechts 3,7% van de 80 respondenten gaat de wijk verlaten. Dit niet vanwege het woon- en leefklimaat, maar door andere redenen.
- Van de respondenten woont 80% langer dan 5 jaar in de wijk.

Afhandeling

Uit de verkenningen zijn geen thema's gekomen voor een ontwikkelplan. Wel zijn er 12 verbeterpunten aangegeven die nadere aandacht vragen. In het Afstemmingsteam zijn afspraken gemaakt over de afhandeling van deze punten. De gebiedsregisseur en een vertegenwoordiger van de betreffende organisatie zijn verantwoordelijk voor de afhandeling.

De terugkoppeling naar de organisaties over de afhandeling loopt via het Afstemmingsteam en de Programmagroep WOP. De terugkoppeling naar de bewoners loopt, afhankelijk van het onderwerp, via het Lopend Vuur of via bewonersbijeenkomsten. Alle onderwerpen zijn in 2010 afgehandeld en teruggekoppeld.

Lange Klap Schoonvelde-oost

Ook deze verkenning is gedaan in de wetenschap dat er al een Lange Klapplan is, namelijk de herstructurering van Schoonvelde-oost. Ook hier ligt dus een fundament waarop voortgebouwd kan worden. De verkenning heeft zich gericht op de vraag of het huidige plan bijgesteld of aangevuld moet worden.

“De Smederijen geven mij als bewoner de mogelijkheid mee te praten over het te voeren beleid in de hele gemeente Hoogeveen”

Ton van Deene, stuurgroep, bewoner

Uitkomst van de verkenning

Uit de verkenning onder de bewoners en organisaties zijn geen onderwerpen naar voren gekomen die over het hoofd zijn gezien bij herstructurering. Eén organisatie heeft een aantal punten genoemd die nadere aandacht verdienen. De bewoners hebben één punt genoemd dat nadere aandacht verdient.

De belangrijkste uitkomsten zijn:

- De bewoners ervaren de fysieke aanpassingen als grootste verbetering.
- Geen van de 44 respondenten gaat de wijk verlaten.
- Van de respondenten woont 75% langer dan 5 jaar in de wijk.

Afhandeling

Uit de verkenningen zijn geen thema's gekomen voor een ontwikkelplan. Wel zijn er vier verbeterpunten die nadere aandacht vragen. In het Afstemmingsteam zijn afspraken gemaakt over de afhandeling van deze punten. De gebiedsregisseur en een vertegenwoordiger van de betreffende organisatie

zijn verantwoordelijk voor de afhandeling. De terugkoppeling naar de organisaties over de afhandeling loopt via het Afstemmingsteam. De terugkoppeling naar de bewoners loopt, afhankelijk van het onderwerp, via het Lopend Vuur of via bewonersbijeenkomsten. In 2011 is het laatste onderwerp afgehandeld met de oplevering van het boekje Activiteitengids Schoonvelde-oost voor senioren.

Lange Klap Zeeheldenbuurt

De verkenning onder de organisaties voor de Zeeheldenbuurt is afgerond. De verkenning onder de bewoners is nog bezig. De verkenning onder de bewoners wordt gedaan door een frontlinewerker. Zij bezoekt alle 148 huishoudens in de buurt om de sociale en maatschappelijke positie in kaart te brengen. Daarnaast is er aandacht voor de fysieke situatie van de buurt en de ideeën die bewoners daarover hebben.

De frontline werker voert de gesprekken bij de bewoners thuis. Onderwerpen van gesprek zijn: de woning, de woonomgeving, bewoningduur, sociale relaties in de buurt, inkomen, werk/uitkering, persoonlijke gesteldheid, opvoeding, opleiding, mogelijkheden om zich te ontwikkelen. De frontlinewerker verleent geen hulp maar verwijst zo nodig door naar de reguliere hulpverlening.

De verkenning onder de bewoners wordt medio 2011 afgerond. Vervolgens gaat het proces van de verkenning verder en wordt tot slot het basisdocument geschreven.

Lange Klap Pesse

Bewoners hebben 'Vurige Gesprekken' gevoerd: met behulp van vragenlijsten hebben zij hun visie kunnen geven over tal van leefbaarheidsvraagstukken. In de verkenningsfase hebben bewoners en professionals samen de thema's benoemd die van belang zijn voor de toekomst van Pesse. Deze thema's worden op haalbaarheid onderzocht. Dit leidt tot het formuleren van concrete maatregelen.

In Pesse gaat het om de volgende thema's:

1. Leefbaarheid verbeteren door samenwerking en communicatie;
2. Voorzieningen op niveau houden en daar waar nodig verbeteren;
3. Vrije tijd, sport en cultuur;
4. Wonen en werken;
5. Veiligheid.

Quick Wins voor Pesse;

1. Het niveau van het openbaar gebied onderhouden;
2. De verdwenen brievenbus bij een supermarkt terugplaatsen;
3. Verlichting van de fietstunnel verbeteren;
4. Betere communicatie tussen organisaties en bewoners;
5. Verbetering van de voetpaden Dorpsstraat;
6. De oversteek bij de begraafplaats veiliger maken;
7. Meer vrijwilligers activeren voor boodschappenhulp.

Tijdens deze verkenning is gebruik gemaakt van:

1. Statistische gegevens van de gemeente Hoogeveen;
2. Woonwensenonderzoek project Woningbouwprogramma Pesse;
3. Overzicht vragenlijsten 'vurige gesprekken'.

In december 2010 zijn alle aanbevelingen gepresenteerd in een fraai boekwerkje dat als naam 'Focus op de toekomst' heeft meegekregen.

Lange Klap Verzetsbuurt

In het najaar van 2010 is het basisdocument voor de Verzetsbuurt buitenring vastgesteld. Hierin zijn de volgende thema's opgenomen:

1. De mogelijkheden vergroten voor het ontwikkelen en invullen geven aan vrijetijdsbesteding, vooral gericht op creativiteit en ontmoeten voor jong en oud.

2. Het verbeteren van de verkeersveiligheid in de buurt. De initiatiefgroep gaat dit in samenwerking met het team Verkeer van de gemeente Hoogeveen vormgeven.
3. De mogelijkheden onderzoeken voor het herinrichten van het openbaar gebied, zodat de buurt een meer groene en kleurrijke buurt kan worden. Dit is een doorlopend proces.
4. De mogelijkheden onderzoeken voor een goede verbinding tussen sportpark Bentinckspark en het Centrum. De initiatiefgroep onderhoudt op informatieve basis de contacten met de verantwoordelijke werkgroepen voor zowel het Bentinckspark en het stadscentrum.

Quick Wins

In de buurt is een actieve initiatiefgroep bezig om de sociale binding in de buurt te vergroten door het organiseren van activiteiten en door het realiseren van de speellocatie Plein 20. Om de betrokkenheid in de buurt nog meer te vergroten is het zeer wenselijk dat op korte termijn enkele kleinschalige maatregelen worden getroffen in het openbaar gebied.

1. Meer groen in de buurt. Bij toekomstige reconstructies of andere, kleinere ingrepen in het openbaar gebied is dit een voortdurend aandachtspunt. De initiatiefgroep zal hierbij actief worden betrokken.
2. Overlast van hondenpoep. De wens van de buurt is om meer hondenhalses te plaatsen, zodat buurtbewoners meer worden gestimuleerd om mee te werken aan een nette buurt. De initiatiefgroep neemt hierin zelf het voortouw door hierover in gesprek te gaan met de verantwoordelijke afdeling van de gemeente.
3. Informeel spelen. Het realiseren van Plein 20 was een goede, eerste aanzet om de speelmogelijkheden in de buurt te vergroten. Nu wil de initiatiefgroep ook de mogelijkheden vergroten voor het zogenaamde 'informeel spelen'. Hierover is het voorbereidend overleg met de gemeente inmiddels gestart.

Lange Klap Elim

In 2009 is er een start gemaakt met de Lange Klap in Elim. Elim is vanaf de start van de Smederijen in 2007 begonnen met de Korte Klap. Hierdoor is er veel vertrouwen bij de bewoners opgebouwd. Dit was duidelijk te merken bij het zoeken naar bewoners die zich ook voor de Lange Klap in wilden zetten. Van de bewoners met wie een gesprek is gevoerd, bevestigde bijna iedereen dat ze mee wilden doen in het traject van de Lang Klap. Het bleek alleen moeilijk om jongeren tot 25 jaar hierbij te betrekken. In 2010 is er een enquête gehouden onder de bewoners van Elim. De enquêtes zijn bezorgd en weer opgehaald door leden van de voetbal- en korfbalvereniging. Door deze persoonlijke benadering is bereikt dat 365 bewoners de enquête hebben ingevuld.

“De Smederijen; een mooi en constructief samenwerkingsverband waarmee we als corporatie invulling kunnen geven aan onze maatschappelijke ambitie en opgave in wijken en dorpen in nauwe samenwerking met bewoners en andere maatschappelijk betrokken partijen”

Martijn Boer,
stuurgroep, Domesta

Uit de enquête zijn de volgende thema's naar voren gekomen

- Thema Trots: Bewoners zijn trots op hun dorp en er is een grote saamhorigheid
- Thema veilig: Elim is een veilig dorp. Hoe zorg je ervoor dat dit zo blijft?
- Thema wonen en leven: In Elim is het prettig wonen, maar over problemen wordt niet gemakkelijk gepraat.
- Thema Voorzieningen: Hoe zorgen we ervoor dat de kinderen op school, in samenwerking met de ouders, de kansen krijgen die ze verdienen.
- Thema 65 jaar en ouder: Over 25 jaar is 40% van de bewoners 65 jaar of ouder. Hoe gaan we hier dan mee om. Wat gaan we er nu aan doen?

De uitslag van de enquête is op 30 september (tijdens de Korte Klapverkiezing) gepresenteerd aan het dorp. Veel bewoners hebben toen hun zegje kunnen en mogen doen. Het is belangrijk dat de bewoners zich herkenden in de uitslag van de enquête. Dat bleek zeker het geval. Daarna volgden gesprekken met vertegenwoordigers van de verschillende organisaties. Wat vonden zij van de uitkomsten van enquête en wat betekent het concreet voor hen en de organisatie die zij vertegenwoordigen?

In de maanden daarna is informatie verzameld bij de partnerorganisaties van de Smederijen en in 2011 zal de dialoog tussen de bewoners en de organisaties plaatsvinden. Daarna zal het basisdocument voor Elim worden geschreven.